

Sayı: 77572889-TİM.UİB.GSK.UYEH.2025/51-169

Bursa, 16/01/2025

Konu: Bölgesel Konvansiyonun Uygulanmasında Mevcut Durum**ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ÜYELERİ'NE****(Sirküler No: 028)**

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü yazısına atfen, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden gelen 16.01.2025 tarih ve 136 sayılı yazıda; Pan Avrupa Akdeniz Bölgesi İçinde Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ağı bulunan ülkelerin birbirleri menşeli eşyayı üretimde serbestçe kullanabilmeleri ve bunları birbirlerine ihraç edebilmelerine yarayan "çapraz kümülasyon" imkanlarının, bu Anlaşmalarda aynı menşe kurallarının uygulanmasıyla sağlandığı bildirilmektedir.

Yazıda devamla, halihazırda söz konusu bölgedeki çapraz kümülasyon uygulamasının, bölgedeki mevcut STA'ların menşe hükümlerinin Pan Avrupa Akdeniz tercihli menşe kurallarına ilişkin Model Protokoller ve bu model protokollerde yer alan menşe kurallarını tek bir konsolide metinde toplayan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon kapsamında uygulanmasıyla yürütüldüğü, (bu iki düzenleme aynı menşe kurallarına dayandığından bundan sonra "2012 kuralları" olarak atıfta bulunulacaktır) Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un ülkemiz tarafından 4 Kasım 2011 tarihinde imzalandığı, 6497 sayılı Kanun'la uygun bulunduğu ve 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe konulduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte, temeli 1990'lı yıllarda atılmış olan bu menşe kurallarının, üretim tekniklerinde son yıllarda yaşanan değişimler ve yeni tedarik zincirlerinin ortaya çıkması neticesinde güncellenmesine karar verildiği belirtilmektedir.

Bu kapsamda, 2012 kurallarının Pan Avrupa Akdeniz Ortak Komitesi'nin 7 Aralık 2023 tarihli ve 1/2023 sayılı Kararı'yla revize edildiği, bu Karar ile konvansiyonun yeni menşe kurallarının ("2023 kuralları") 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesinin kararlaştırıldığı bildirilmektedir.

Ayrıca, 2023 kurallarının mevcut çapraz kümülasyon imkanlarına geriye gidilmeden, bölge içerisinde yürürlüğe girmesi için Pan Avrupa Akdeniz ülkelerinin tamamının yeni menşe kurallarına ilişkin iç onay süreçlerini tamamlamış olması ve aralarındaki STA'ları Ortak Komite Kararları vasıtasıyla tadil etmiş olmaları gerektiği, ancak geline aşamada ülkemizin de içinde bulunduğu bazı Taraf ülkelerde bu sürecin 1 Ocak 2025 tarihine kadar tamamlanamayacağını ortaya çıktığı belirtilmektedir.

İlave olarak, bu koşullar altında 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla Pan Avrupa Akdeniz bölgesinde bazı Taraf ülkeler arasında 2012 kurallarının uygulanmaya devam edileceği, bazı Taraf ülkeler arasında ise 2023 kurallarının uygulanmaya başlanacağı, farklı menşe kurallarının aynı kümülasyon bölgesinde uygulanmaya devam etmesinin ise mevcut çapraz kümülasyon imkanlarını etkileyeceği ifade edilmektedir.

Bu çerçevede, 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla geçerliliği sona erecek olan 2012 kurallarının, kabul eden Taraf ülkeler bakımından, 31 Aralık 2025 tarihine kadar ilgili

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği Ayrıntılı bilgi için: İlker ÖZER - Şube Müdürü
Yalçın DİNÇOrganize San. Bölgesi II. Gelişim Sahası Kahverengi Cad. No:11
Nilüfer 16140/ BURSA
Tel: +90 224 219 10 00 (PBX) Fax: +90 224 219 10 90
E-posta: uludag@uib.org.tr Elektronik Ağ: www.uib.org.tr
Kep: uib@hs01.kep.tr**TİM** TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Sayı: 77572889-TİM.UIB.GSK.UYEH.2025/51-169

Bursa, 16/01/2025

Konu: Bölgesel Konvansiyonun Uygulanmasında Mevcut Durum

STA'lar kapsamında geçerli olmasını öngören Pan Avrupa Akdeniz Ortak Komitesi'nin 2/2024 sayılı Kararı ile "geçiş hükümleri düzenlemesi"nin kabul edildiği belirtilmekte olup Pan Avrupa Akdeniz Çalışma Grubu tarafından hazırlanan ve Avrupa Komisyonu tarafından resmi internet sitelerinde yayımlanan geçiş hükümleri rehberi ekte yer almaktadır.

Öte yandan, ülkemizde 2023 kuralları ile geçiş hükümleri düzenlemesinin iç onay prosedürlerinin halihazırda devam ettiği belirtilmektedir. Bahse konu onay prosedürlerinin tamamlanmasının ardından, geçiş hükümleri düzenlemesinin ülkemizde de uygulanacak olması sebebiyle önümüzdeki bir senelik süre zarfında STA ortaklarıyla ticarete 2012 kuralları ile 2023 kurallarının karşılaştırılarak, üretim süreçleri lehine olan menşee kuralının seçilebileceği ve o ülkeyle tercihli ticaret yapmaya devam edilebileceği ifade edilmektedir.

İlaveten, halihazırda 2012 kurallarının uygulanmasına devam edilen STA'lar kapsamı ürünlerin, geçiş hükümleri düzenlemesinin uygulandığı diğer STA ortaklarıyla ihracatımızda kümülasyona konu edilebileceği belirtilmektedir.

Bu kapsamda, Ticaret Bakanlığı tarafından yapılacak yeni bildirim kadar, 1 Ocak 2025 ila 31 Aralık 2025 tarihleri arasında Pan Avrupa Akdeniz havzası STA'larında menşee kuralları açısından aşağıdaki düzenlemelerin geçerli olacağı bildirilmektedir.

1. 2012 kurallarına göre işletilmeye devam eden STA'lar: Mısır, Fas, Tunus, AKÇT, AB Tarım (1/98 sayılı OKK), EFTA, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Moldova, Arnavutluk, Sırbistan, Bosna-Hersek, Kosova (atfın yürürlük süreci devam etmektedir.), Karadağ, K. Makedonya

2. 2023 Kurallarının Uygulanmaya Başlayacağı STA'lar: EFTA, Faroe Adaları

Bu kapsamda, 2023 kurallarının uygulanacağı Pan Avrupa Akdeniz bölgesindeki diğer STA ortaklarıyla tercihli ticarete ilişkin detaylı bilgileri içeren mevzuatın ilerleyen dönemde yayımlanacağı ifade edilmektedir.

Bilgilerine rica olunur.

e – imzalıdır

Mümin KARACAKAYALILAR
Genel Sekreter

Ek: Geçiş Hükümleri Rehberi (14 Sayfa)

<http://intranet.uib.org.tr/srklar/Sirkuler/2025/28/202511612815668.pdf>

